

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԵՊՀ ԻՋԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2016-2020ԹԹ.

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ 2019-20 ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԵՎ 2020Թ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻՑ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐՆ ԸՆԿԱԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾԻ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ

ԻՋԵՎԱՆ 2021

«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղն իր գործունեությունն իրականացնում է 2016-2020թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրից բխող կարճաժամկետ պլանի համաձայն՝ կարևորելով կրթության որակը և նրա շարունակական բարելավումը: Մասնաճյուղը հավատարիմ է իր առաքելությանը, և իր գործունեությամբ ձգտում է հասնել ծրագրով նախանշած նպատակներին: Նա իր ուսանողներին առաջարկում է համակողմանի գիտելիք, կարողություններ և հմտություններ ապահովող կրթական ծրագրեր, բարձրակարգ դասախոսական կազմ, ժամանակակից ենթակառուցվածքներ, և իր գործունեության բոլոր բնագավառներում ջգտում է ապահովել որակի անընդհատ բարելավում:

2016-2020թթ. ռազմավարական ծրագրի 25 խնդիրների 141 գործողություններից **22-ը (15.6%-ը)** ամբողջությամբ իրականացվել են մինչև հաշվետու ժամանակահատվածը, մնացած **119** գործողությունները ներառվել են մասնաճյուղի ստորաբաժանումների 2019-20 ուստարվա և 2020-2021 ուստարվա սեպտեմբերից-դեկտեմբերն ընկած ժամանակահատվածի աշխատանքային պլաններում: Այժմ ձեր ուշադրությանն են ներկայացնում ծրագրի այդ ժամանակահատվածի կատարողականը:

Ըստ ժամանակացույցի՝ հաշվետու ժամանակահատվածի համար նախատեսված 119 գործողություններից **13-ը (10.9%-ը)** իրականացվել են, **47-ը (39.5%-ը)** որպես պարբերաբար իրականացվող գործողություններ շարունակվել են կատարվել և ձեռք են բերվել որոշակի արդյունքներ, **20-ը (16.8%-ը)**՝ իրականացվել է մասամբ: Պլանավորված որոշ գործողությունների շրջանակներում դեռևս անհրաժեշտ քայլեր չեն իրականացվել՝ պայմանավորված մի շարք ներքին և արտաքին պատճառներով (համավարակ, պատերազմ), նաև Մայր բուհում համապատասխան գործընթացների չիրականացման պատճառով: Այսինքն, հաշվետու ժամանակաշրջանում ըստ ռազմավարական ծրագրի մասնաճյուղի կատարողականը կազմել է **67.2%** (նշեմ, որ այս արդյունքի ցածր լինելու վրա հիմնականում ազդել է 9-րդ նպատակի՝ բուհի միջազգայնացման հետ կապված, գործողությունների ցածր կատարողականը՝ 36.4%):

Այժմ անդրադարձ կատարենք հաշվետու ժամանակահատվածում մասնաճյուղի ձեռքբերումներին և բացթողումներին՝ ըստ ռազմավարական ծրագրի 9 նպատակների և նրանց խնդիրների:

Նշեմ, որ մասնաճյուղն իր ստորաբաժանումների նպատակային գործունեության շնորհիվ հաշվետու ժամանակահատվածում ամբողջությամբ, պարբերաբար և մասամբ իրականացրել է **առաջին «Որակյալ կրթություն» նպատակի** պլանավորված 14 գործողությունների **71.4%-ը (10-ը)**:

1. Այս նպատակի **խնդիր 1.1-ի** իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղի կարևոր ձեռքբերումը կրթական ծրագրերն են: Նշենք, որ 2019/20 ուստարում մասնա-ճյուղում կրթությունն իրականացվել է դրական կարծիքներով արտաքին փորձաքննություն անցած և մասնաճյուղի գիտական խորհրդում հաստատված 10 կրթական ծրագրերով: 2 կրթական ծրագրերի փորձաքննությունն ընթացքի մեջ է (**ՌՕ, Խնդիր 1.1**):

2. Նույն խնդրի իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղում հաջողությամբ կայացել և արդյունավետ գործում է մասնագիտական կրթության կառավարման **կրթական ծրագրի դեկավարի** ինստիտուտը: Նրանք իրենց աշխատանքային խմբերով կազմակերպում և իրականացնում են կրթական ծրագրերի պատրաստման, վերանայման և արդյունավետ իրականացման ամբողջ գործընթացը (**ՌՕ, Խնդիր 1.1**):

3. 1-ին նպատակի **1.2.1 գործողության** իրականացման շրջանակներում դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման գործընթացները բարելավելու, դասախոսական կազմի մանկավարժական կարողությունները և հմտություններն արդիականացնելու ու զարգացնելու

նպատակով 2019/20 ուստարում նույնիսկ համավարակի պայմաններում ակտիվ գործել է «Երիտասարդ դասախոսների աջակցման և առաջավոր փորձի փոխանցման կենտրոնը» և շարունակվել է «Կրեդիտային համակարգով ԵՊՀ դասախոսական կազմի որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի» 2016-2021թթ. շրջափուլի իրականացումը:

4. Նպատակի **1.2.3 գործողության** իրականացման շրջանակներում կատարվել են մի շարք աշխատանքներ ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների վրա հիմնված գնահատման նոր ձևեր ներդնելու ուղղությամբ: Այդ նպատակով կրթական բարեփոխումների և դասախոսների վերապատրաստման բաժնի կողմից լրամշակվել և քննարկման է ներկայացվել «ԵՊՀ ԻՄ-ում ավարտական աշխատանքների պատրաստման և գնահատման» կարգը, մշակվել և քննարկման են ներկայացվել «ԵՊՀ ԻՄ-ում հեռակա ուսուցման համակարգի մագիստրոսական թեզի պատրաստման և գնահատման» կարգը, «ԵՊՀ ԻՄ-ում հետազոտական աշխատանքների պատրաստման և գնահատման» կարգն իրենց կից փաստաթղթերով, մշակման փուլում է գտնվում հետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդական ուղեցույցը: ՄԿՈԱ բաժնի կողմից մշակվում է առցանց գնահատման ժամանակակից «Կահույթ» և «Մենթիմետր» համակարգերում առաջադրանքներ կազմելու և գնահատելու վերաբերյալ մեթոդական ուղեցույցը, ընթացքի մեջ է ուսումնառության Moodle համակարգից օգտվելու դասախոսների և ուսանողների համար մեթոդական ուղեցույցների պատրաստման գործընթացը: Նշված ուղեցույցները կուղարկվեն ամբիոններ քննարկման համար (**ՌԾ, գործ. 1.2.3**):

5. Մասնաճյուղում դեռևս 2013-14 ուստարուց կիրառվում են **դասընթացների փաթեթները**: Հաշվի առնելով ամբիոններում փաթեթների ուսումնասիրությունների արդյունքում հավաքագրված խնդիրները և **1.2.5 գործողության պահանջները** ընթացիկ ուստարում վերանայվել և ամբիոններին է տրամադրվել փաթեթներ վարելու վերաբերյալ նոր մեթոդական ուղեցույցը՝ համեմատաբար թեթևացված պահանջներով և որակի ապահովման մեխանիզմներով (**ՌԾ, գործ. 1.2.5**):

6. 1-ին նպատակի **1.2.6 գործողությամբ** և 8-րդ նպատակի **8.4.1 գործողությամբ** մասնաճյուղում ակադեմիական ազնվությունն ապահովող մեխանիզմների ներդրման համար ՄԿՈԱ բաժնի կողմից մշակվել է **«Էթիկայի կանոնագիրը»**, որում սահմանված են ԵՊՀ ԻՄ վարչական և ակադեմիական աշխատակազմի, ինչպես նաև ուսանողների էթիկական վարքագծի կանոնները, կարգապահական տույժերը և նրանց տրման ընթացակարգը, էթիկայի հանձնաժողովի իրավասությունները և պարտականությունները: Կանոնագիրքը քննարկվել է ստորաբաժանումներում, խմբագրվել է իրավախորհրդատուի կողմից և կներկայացվի մասնաճյուղի գիտական խորհրդի հաստատմանը (**ՌԾ, գործ. 1.2.6, 8.4.1**):

7. Ռազմավարական **որակյալ կրթություն, որակյալ ծառայություններ** և **արդյունավետ կառավարում** երեք նպատակների մի շարք խնդիրների իրականացման շրջանակներում կարևոր ձեռքբերում էր որակի ներքին գործընթացներին աջակցող ուսանողական խմբի ստեղծումը (**ՌԾ, գործ. 1.3.1**), որը ՄԿՈԱ բաժնի աջակցությամբ վերջին 2 ուսումնական տարիներին աշխատում է բավականին արդյունավետ և ներգրավվել է կրթական ծրագրերի որակի գնահատման գործընթացներում: Խումբը հետամուտ է ուսանողական հարցումների արդյունքներին և ապահովում է հետադարձ կապը ուսանողների հետ: Խմբի աջակցությամբ 2019/20 ուստարում իրականացվել են մի շարք ուսումնասիրություններ, քննարկումներ, հարցումներ և այլն: 2020թ. հունվար-մարտ ամիսներին մասնակցել են մասնաճյուղի ինստիտուցիոնալ ինքնագնահատման զեկույցի պատրաստման գործընթացին:

8. 2020թ. հունվար-մարտ ամիսներին իրականացվել է մասնաճյուղի գործունեության **ինստիտուցիոնալ ինքնազնահատման գործընթացը**: Ստեղծված խմբերն աշխատել են ըստ չափանիշների և կազմել ինքնազնահատման զեկույցը՝ ապահովելով **1.3.5 գործողության** պահանջը: Զեկույցը տեղադրվել է մասնաճյուղի պաշտոնական կայքում և ներկայացվել հանրության գնահատականին: Պլանավորվում է իրականացնել մեկօրյա առցանց փորձագիտական այց ՈԱԱԿ-ի կողմից:

9. Ընթացքի մեջ է դասախոսական կազմի գործունեության բազմագործոն գնահատման չափանիշների մշակումը (**ՌԾ, գործ. 1.3.3**), որը շուտով կրթական բարեփոխումների և դասախոսների վերապատրաստման բաժինը կտրամադրի ամբիոններին՝ քննարկման համար:

Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժինը մասնաճյուղի գործունեության, Տավուշի մարզի սոցիալ-մշակութային և ուսումնագիտական կյանքում նրա ունեցած դերի և պահանջվածության վերաբերյալ հասարակության կարծիքի ուսումնասիրման համար իր ֆեյսբուքյան էջի միջոցով 2019 թվականի սեպտեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին իրականացրել է հարցում: Հարցմանը մասնակցած հիմնակա-նում Տավուշի մարզի և այլ մարզերի 32 համայնքների թվով 183 բնակիչների 91%-ը ԵՊՀ ԻՄ-ի ունեցած դերը գնահատել է գերազանց և լավ՝ միջին գնահատականը կազմել է 4.5:

Այժմ ներկայացնում **«Որակյալ կրթություն»** նպատակի իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղի **բացթողումները**.

1. **Չի վերանայվել** կրթական ծրագրերի ընթացիկ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և պարբերական վերանայման կարգը (**ՌԾ գործ. 1.3.2**), այն նաև **չի գործադրվել**, սակայն մշտապես կրթական ծրագրերի ղեկավարներն ուսումնամեթոդական վարչության և մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժնի հետ համագործակցությամբ իրենց աշխատանքային խմբերով յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա ընթացքում վերանայել են կրթական ծրագրերը:

2. **Չի գործադրվել** դասընթացների և կրթական ծրագրերի գնահատման առցանց համակարգը (**ՌԾ 1.3.4.**), որովհետև այն պետք է տրամադրվեր ԵՊՀ-ի կողմից: Սակայն, մասնաճյուղի ՄԿՈԱ բաժինը վերանայված «Դասընթացների փաթեթի» մեթոդական ուղեցույցի մեջ ներառել է պրոֆեսորադասախոսական կազմի կողմից քննարկված **«Դասընթացի գնահատման հարցաթերթ»-ը**, որպեսզի դասախոսներն իրենք դա կիրառեն իրենց դասընթացների ավարտին:

3. **Չի ներդրվել** վեր-ուսուցման ունիվերսալ էլեկտրոնային համակարգ՝ ուսումնառության ռեսուրսների առցանց մատուցման համար (**ՌԾ, գործ. 1.4.1**), որովհետև ըստ ռազմավարական ծրագրի պահանջի այն պետք է մշակվեր ԵՊՀ-ում և ներդրվեր նաև մասնաճյուղում (չի մշակվել): Այս գործողության հետ կապված չի իրականացվել նաև հաջորդ գործողությունը (**ՌԾ, գործ. 1.4.2**), այսինքն չի գրվել ուսումնառության էլեկտրոնային ռեսուրսների մշակման ղեկավար ձեռնարկ և համակարգից օգտվելու ուղեցույց:

Ռազմավարական ծրագրի **2-րդ՝ «Արդիական հետազոտություն և նորարարություն» նպատակի** իրականացման շրջանակներում 2019/20 ուստարում մասնաճյուղն ունի մի քանի կարևոր ձեռքբերումներ: Նշենք, որ մասնաճյուղի հիմնական դասախոսական կազմի կողմից հրատարակվել է 34 գիտական հոդված, նրանք մասնակցել են հանրապետական 1 և միջազգային 6 գիտաժողովների: Կիրառական արվեստի ֆակուլտետի դասախոսները մասնակցել են հանրապետական և միջազգային 23 ցուցահանդեսների:

Հաշվետու ժամանակահատվածում 2-րդ նպատակի իրականացման համար պլանավորված 11 գործողություններից 8-ի (73%) շրջանակներում մասնաճյուղն իրականացրել է համապատասխան գործընթացներ:

1. **Իրականացնելով 2-րդ նպատակի 2.1 խնդրի** գործողությունները՝ կարևոր ձեռքբերում էր մասնաճյուղի գիտական խորհրդի 2019թ.-ի դեկտեմբերի 28-ի նիստում հաստատված «Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի աշխատողներին աշխատանքի որոշ տեսակների կատարման համար վճարվող լրավճարների հաշվարկման և վճարման» կարգը, որով սահմանվել են աշխատողներին գիտահետազոտական, ուսումնամեթոդական, կազմակերպչական աշխատանքների որոշ տեսակների կատարման, այդ թվում նաև ՌԻԳԸ շրջանակներում ուսանողների գիտահետազոտական աշխատանքների ղեկավարման և կատարման համար վճարվող հաշվարկման և վճարման կարգն ու պայմանները (**ՌԾ, գործ. 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3**): Կարգում առանձնահատուկ կարևորվում և բավականին բարձր գումարներով խրախուսվում են գիտական գործունեության արդյունքները: Նշեմ, որ համաձայն կարգի 2019թ. սեպտեմբերից մինչև 2020թ. սեպտեմբերն ընկած ժամանակահատվածում կատարված աշխատանքների համար աշխատակիցները ստացել են շուրջ կես միլիոն դրամի լրավճար:

2. Հետազոտությունների ծավալի մեծացման և հետազոտական նախագծերում դասախոսական կազմի և սովորողների ներգրավվածության ընդլայնման համար (**ՌԾ, գործ. 2.1.4**), հիմք ունենալով ԵՊՀ գիտական խորհրդի որոշմամբ հաստատված «ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերի մասնագիտական դասընթացներում հետազոտական աշխատանքի կատարման» կարգը, կրթական ծրագրերի ղեկավարներն իրենց աշխատանքային խմբերի հետ միասին 2020թ. մարտ-մայիս ամիսներին վերանայել են մասնաճյուղի գործող բոլոր կրթական ծրագրերը: Վերանայված կրթական ծրագրերը տեղադրված են մասնաճյուղի պաշտոնական կայքում:

3. Մասնաճյուղը վարում է պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներգրավման ճկուն քաղաքականություն՝ մշտապես ունենալով Մայր բուհի աջակցությունը: Այստեղ երկար տարիներ կողք-կողքի նվիրումով աշխատում են Մայր բուհից հրավիրված բարձրա-կարգ դասախոսները: Մասնաճյուղը համագործակցում է նաև տարածաշրջանային և հանրապետական առաջատար բուհերի հետ՝ ուսումնառության կազմակերպման գործում ներգրավելով նրանց բարձրակարգ դասախոսական կազմին (**ՌԾ, գործ. 2.2.2**):

4. Մասնաճյուղի դասախոսական կազմի գիտահետազոտական, գիտակրթական և գիտամեթոդական գործունեության զարգացմանը, տարբեր ոլորտներում հետազոտական ծրագրերի մշակմանը, կազմակերպմանն ու իրականացմանն աջակցելու և այն ակտիվացնելու համար մասնաճյուղում 2020թ. հունիսից ստեղծվել է «Տավուշ» հետազոտական կենտրոնը (**ՌԾ, խնդիր 2.2**): Մշակվել են կենտրոնի գործունեությունը կարգավորող փաստաթղթային փաթեթը, դրամաշնորհների տրամադրման կարգը և մրցույթի հրավերի տեքստը, որն այսօրվա նիստով կքննարկվի:

5. Շարունակվում են հետևողական աշխատանքները մասնաճյուղի գիտական հոդվածների «Ակունք» ժողովածուի գործունեությունը ԲՈԿ-ի նոր պահանջներին համապատասխանեցնելու համար: «Ակունք» ժողովածուի գոյությունը խթանում, նաև ֆինանսապես աջակցում է մասնաճյուղի դասախոսների գիտական գործունեությանը, հետևաբար նրա վերահրատարակումը մասնաճյուղի ղեկավարության առաջնահերթ խնդիրներից է (**ՌԾ, գործ. 2.3.2**):

2-րդ նպատակի իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղն ունի մի քանի **բացթողումներ**, որոնք հուսով ենք ապագայում կիրականացվեն «Տավուշ» հետազոտական կենտրոնի արդյունավետ գործունեությամբ: Այժմ.

- մասնաճյուղը չունի համագործակցային ծրագրեր գիտահետազոտական կենտրոնների հետ, արտասահմանյան գործընկերների հետ,
- մասնաճյուղը խնդիր ունի հետազոտական գործունեության միջազգայնացման հետ:

Ռազմավարական **3-րդ «Հանրային ներգրավում և ծառայություններ» նպատակի** իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղը վարում է տեղեկատվության տարածման, գովազդային-լրատվական, քարոզչական համապատասխան քաղաքականություն: Հաշվետու ժամանակահատվածի համար պլանավորված այս նպատակի **11** գործողություններից **7-ի (64%-ի)** շրջանակներում մասնաճյուղն իրականացրել է մի շարք գործընթացներ:

1. Նշեմ, որ ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի գործընթացների և տարբեր իրադարձությունների, ուսանողական կյանքի վերաբերյալ տեղեկատվության հասանելիությանն աջակցում են անվճար ինտերնետ կայքը, մասնաճյուղի պաշտոնական և էլեկտրոնային գրադարանի կայք-էջերը, Facebook սոցիալական ցանցում գործող մասնաճյուղի, նրա ստորաբաժանումների և ուսանողական կառույցների էջերը (**ՌԾ, խնդիր 3.1**):

2. Մասնաճյուղի պաշտոնական կայքը պարբերաբար վերակառուցվում է: Այն ծառայում է մասնաճյուղի ներքին և արտաքին շահակիցներին մասնաճյուղում ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, մասնաճյուղի գործունեության, իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ թափանցիկ, ամբողջական և լիարժեք տեղեկատվություն տրամադրելուն: Նշեմ, որ ուսանողների շրջանում անցկացված «Մասնաճյուղից բավարարվածության» 2019թ.-ի առցանց հարցմանը մասնակցած առկա ուսուցման 1-3-րդ կուրսերի **275** ուսանողների **58%-ը** նշել է, որ բավարարված է տեղեկատվության ստացման հարմարավետությունից, **54.5%-ը` տեղեկատվության լիարժեքությունից, 58.8%-ը` նորությունների լուսաբանումից:**

Իսկ նմանատիպ հարցմանը մասնակցած մասնաճյուղի **60** դասախոսների **65%-ը** նշել է, որ բավարարված է կայքից տեղեկատվության ստացման հարմարավետությունից, **67%-ը` տեղեկատվության լիարժեքությունից, 77%-ը` նորությունների լուսաբանումից:**

3. Մասնաճյուղը կրթության, գիտության, մշակույթի, պատմական և ազգագրական գործունեության, երիտասարդական քաղաքականության մի շարք ուղղություններում հետևողական ընդլայնում է իր համագործակցությունների շրջանակը` մասնակից դառնալով տարածաշրջանային ծրագրերին և նախաձեռնություններին: 2019/20 ուստարում այդ համագործակցություններն ամրագրվել են 10 պայմանագրերով և հուշագրերով, իսկ նախկին կնքված պայմանագրերն արդյունավետ շարունակվել են (**ՌԾ, խնդիր 3.1.6**): Այդ թվում մասնաճյուղն ակտիվ համագործակցում է «Շիրակի Մ.Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի, ՌԴ Գժելի պետական համալսարանի, «Վորլդ Վիժն Ինթերնեյշնլ» միջազգային բարեգործական կազմակերպության, Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամի հյուսիսային մասնաճյուղի, Հայկական կարմիր խաչի ընկերության Տավուշի մարզային մասնաճյուղի, «Հայրիզնեսրանկ» ՓԲԸ-ի, «Իջևանի Բենտոնիտ կոմբինատ» ԲԲԸ-ի, Հայաստանի Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու Տավուշի թեմի, Գյումրիում Ռուսաստանի գիտության և մշակույթի կենտրոնի հետ:

Նշեմ նաև, որ հաշվետու ժամանակահատվածում ՀՕՖ-ի Մաթնուսյան կրթվճար ծրագրի շրջանակներում մասնաճյուղի 7 ուսանողների տրամադրվել է ուսման վճարի ամբողջական

փոխհատուցում, իսկ ՀՕՖ-ի Հինդյան կրթավճար ծրագրով 14 ուսանողների տրամադրվել է ուսման վճարի ամբողջական և մասնակի փոխհատուցում: Մասնաճյուղը ներառված է նաև «Անուշ Մաթևոսյան կրթավճար» ծրագրում:

Այս նպատակի իրականացման շրջանակներում **չեն կատարվել** քայլեր **3.2 խնդրի**, այսինքն տարածաշրջանում լրացուցիչ կրթության հանրային պահանջարկի ուսումնա-սիրման և լրացուցիչ կրթական ծրագրերի ներդրման ուղղությամբ (**ՌԾ, խնդիր 3.2**):

Ռեզումեարական **4-րդ՝ «Մարդկային որակյալ ռեսուրսներ»** նպատակի խնդիրներն են զարգացնել դասախոսական կազմի ներուժը, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգը և բարձրացնել աշխատողների բարեկեցության մակարդակը: Նախ նշեմ, որ մասնաճյուղում բարձրորակ և խորը մասնագիտական ուսումնառությունն ապահովում է նրա բարձրակարգ գիտամանկավարժական կազմը: Հաշվետու ուստարում մասնաճյուղում դասավանդել են հիմնական և համատեղությամբ 117 դասախոս, այդ թվում՝ 10 պրոֆեսոր (8,6%), 43 դոցենտ (36,8%), որոնցից գիտական աստիճանով՝ 8 դոկտոր և 62 թեկնածու. գիտական աստիճան ունեցող դասախոսների հաշվեկշիռը 59,9% է: Մասնաճյուղի կիրառական արվեստի ֆակուլտետում դասավանդում են ՀՀ նկարիչների միության 7 և դիզայներների միության 1 անդամ: Մասնաճյուղի դասախոսների միջին տարիքը 46 է:

Հաշվետու ժամանակահատվածում մասնաճյուղը նպատակային և տեսանելի գործընթացներ է իրականացրել 4-րդ նպատակի պլանավորված **14** գործողություններից **10-ի (71%-ի)** շրջանակներում: Նշեմ այս ուղղությամբ մասնաճյուղի հիմնական ձեռքբերումները.

1. Կարևոր ձեռքբերումներից է «Կրեդիտային համակարգով ԵՊՀ դասախոսական կազմի որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի» 2016-2021թթ. շրջափուլի գործարկումը: Ծրագրի արդյունավետ և նպատակային իրականացման համար մասնաճյուղում 2020թ.-ի սեպտեմբերին ստեղծվել է Կրթական բարեփոխումների և դասախոսների վերապատրաստման բաժինը (**ՌԾ, գործ. 4.1.1**): Ծրագրի գրեթե բոլոր մոդուլներով հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել են **8** դասընթացներ, իսկ համավարակի պայմաններում՝ առցանց: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվել ուսուցման նորարարական մեթոդների և տեխնոլոգիաների մատուցմանը՝ հաշվի առնելով դրանց անհրաժեշտությունն ու պահանջվածությունը ուսումնառության կազմակերպման ստեղծված ոչ ստանդարտ իրավիճակում (**ՌԾ, գործ. 4.1.3**): Յուրաքանչյուր դասընթացին միջինում մասնակցել է 20-30 դասախոս:

2. Մասնաճյուղում 2017թ.-ի հոկտեմբերից գործում է գիտական խորհրդի կողմից հաստատված «Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի պրոֆեսորա-դասախոսական համակազմի մրցութային ընտրության և պաշտոնների տեղակալման» ընթացակարգը, որում սահմանված են դասախոսների պաշտոնների տեղակալման չափորոշիչները և գործընթացները, պրոֆեսորադասախոսական համակազմի պաշտոն-ների հավակնորդների մրցութային ընտրության անցկացման կարգը, պաշտոններում նշանակելու կարգը և ժամկետները (**ՌԾ, գործ. 4.1.2**): Մշակման փուլում է կրթական ծրագրերին համապատասխան դասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջների համակարգը (**ՌԾ, գործ. 4.1.4**):

3. Մասնաճյուղի բոլոր ջանքերն ուղղված են նաև ուսումնառությունից և մասնավոր-րապես դասավանդող դասախոսական կազմի մանկավարժական և մասնագիտական կարողություններից ուսանողների բավարարվածության մակարդակի բարձրացմանը:

Դասախոսական կազմի դասավանդման որակի և արդյունավետության վերաբերյալ ուսանողներն իրենց կարծիքներն արտահայտում են ԵՊՀ համապատասխան հարցման միջոցով: Նշենք, որ 2019/20 ուստարվա հարցումների արդյունքներով ուսանողները բավարարված են դասավանդողների մասնագիտական և մանկավարժական որակնե-րից (1-ին կիսամյակի միջին թվաբանական միավորը կազմել է 4.72, 2-րդ կիսամյակինը՝ 4.75) և այդ գնահատականները բարձր են նախորդ ուստարվա գնահատականներից:

4. Մարդկային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման համար նպատակի **4.2.3 և 4.2.4 գործողությունների** իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղում հաշվետու ուստարում գիտական խորհրդի նիստերում հաստատվել են 8 ստորաբաժանումների կանոնադրությունները, մշակվել և հաստատվել են մասնաճյուղի տարբեր ստորաբա-ժանումների աշխատողների պաշտոնի անձնագրեր, որոշները գտնվում հաստատման փուլում: Նշեմ, որ ուսումնաօժանդակ, ինժեներատեխնիկական և այլ տարակարգերի աշխատողների համար մշակվել են աշխատանքի նկարագրեր (**ՌԾ, գործ. 4.2.3, 4.2.4**):

5. ԱՕ-178 հոդվածի համաձայն վարչական աշխատողների լրացուցիչ ծանրա-բեռնվածության համար մշակվել են հավելավճարի հիմնական չափորոշիչները և համապատասխան կարգ (**ՌԾ, գործ. 4.3.1**):

6. Սոցիալական աջակցության ծրագրերի և **4.3.4 գործողության** շրջանակներում մասնաճյուղը 2020թ. մարտին «Նաիրի ինշուրանս» ապահովագրական ընկերության հետ կնքել է պայմանագիր, որի համաձայն մասնաճյուղի 151 հիմնական աշխատակիցներ մինչև 2020թ. տարեվերջ կարող էին օգտվել առողջության ապահովագրությունից (**ՌԾ, գործ. 4.3.4**): 2019/20 ուստարում տարբեր նպատակներով մասնաճյուղի արհրյուրոյի ֆինանսական միջոցներից աջակցություն են ստացել 24 աշխատակիցներ: Համավարակով պայմանավորված հաշվետու ուստարում Մայր բուհի սոցիալական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում մասնաճյուղի աշխատակիցները չեն օգտվել ԵՊՀ հանգստյան և մարզաառողջարանային բազաներից (**ՌԾ, գործ. 4.3.5**):

Այս նպատակի գործողությունների շրջանակներում քննարկումների փուլում է վարչական, ուսումնաօժանդակ, ինժեներատեխնիկական տարակարգերի աշխատողների վերապատրաստման և ատեստավորման կարգ (**ՌԾ, գործ. 4.2.5**):

Չի մշակվել «Մարդկային ռեսուրսների կառավարման կարողությունների զարգացման» ծրագիր (**ՌԾ, գործ. 4.2.2**):

Անդրադարձ կատարելով ռազմավարական կարևոր **նպատակներից 5-րդին՝ «Որակյալ ենթակառուցվածքներ»**-ին, պետք է փաստել, որ այստեղ մասնաճյուղի ղեկավարությունը կատարում է նյութական և ֆինանսական ներդրումներ՝ կրթական ծրագրերի իրականացման պահանջներին բավարարող համալսարանական ենթակառուցվածքներ ձևավորելու համար: Հաշվետու ժամանակահատվածում այս նպատակի պլանավորված 9 գործողություններից **7-ի (78%-ի)** շրջանակներում իրականացվել են մի շարք գործընթացներ:

1. Մասնաճյուղն առանձնահատուկ ուշադիր է ուսումնական գործընթացի անխափան և հարմարավետ կազմակերպման նկատմամբ (**ՌԾ, խնդիր 5.1**): 2019/20 ուստարում նույնպես վերանորոգվել են լսարանները, լաբորատորիաները և արվեստա-նոցները, ձեռք է բերվել ուսումնական և մարզական անհրաժեշտ գույք, տեսահսկման սարքեր, ընդլայնվել է անվտանգության համակարգը, բարելավվել են 112 համակարգչի պարամետրերը, ինչի համար ձեռք են բերվել 886 հզ. դրամի սարքավորումներ, արագացվել է ինտերնետ կապը:

2. Նշենք, որ հաշվետու ուստարվա 2-րդ կիսամյակում ստեղծված համավարակա-յին պայմաններում մասնաճյուղն արագ անցել է առցանց ուսուցման կազմակերպմանը, այդ նպատակով Zoom հարթակում ստեղծվել են 55 հաշիվներ առկա ուսուցման բոլոր խմբերի և ենթախմբերի համար, որոնք հեռակա ուսուցման դասերի ընթացքում օգտագործվել են զուգահեռ:

3. Մասնաճյուղում տարեցտարի բարձրացվում է ներքին և արտաքին տեղեկա-տվական ռեսուրսների մատչելիությունը (ՌԾ, գործ. 5.2.6, 5.2.7, 5.2.8), որին աջակցում են անվճար ինտերնետ կապը, էլեկտրոնային ընթերցասրահը, էլեկտրոնային հարուստ պաշարները և մասնաճյուղի «էլեկտրոնային գրադարան» կայքէջը: Մասնաճյուղի էլեկտրոնային գրադարանի կայքն իր այցելուներին տրամադրում է առավել քան 1000 էլեկտրոնային գրքեր: Այն ակտիվ համագործակցում է ԵՊՀ գիտական գրադարանի հետ, հաշվետու ուստարում գրադարանը համալրվել է շուրջ 300 միավոր գրականությամբ, այդ թվում կատարվել են որոշ քանակությամբ նվիրատվություններ: Նոր գրականության ձեռք բերման համար գրադարանում ներդրված է պահանջագրերի ինստիտուտը: Գրադարանում կազմակերպվում են հանդիպումներ, ազատ քննարկումներ, գրքերի շնորհանդեսներ, ցուցադրություններ և մշակութային տարբեր նախաձեռնություններ: Գրադարանում շարունակում է հաջողությամբ գործել «Հինգշաբթի» գրական ակումբը, որն իր շուրջն է համախմբում մասնաճյուղի ստեղծագործող և ընթերցասեր ուսանողությանը: Իսկ գրադարանի վարիչը պարբերաբար մասնակցում է Հայաստանյան նորարար գրադարանների աշխատաժողովներին:

Չնայած մասնաճյուղի գրադարանային պաշարները մշտապես համալրվում են ժամանակակից մասնագիտական գրականությամբ, պարտադիր թվայնացվում և տրամադրվում են ուսանողներին, այնուամենայնիվ, նախորդ տարիների տարբեր ուսումնասիրությունների արդյունքներով ուսանողները մշտապես բավարարված չեն եղել գրադարանում առկա մասնագիտական գրականության որակից և քանակից: Նմանատիպ արդյունքներ գրանցվել են նաև 2019-20 ուստարում: Առցանց ուսումնառու-թյան պայմաններում, ակնհայտ է, առավել կարևորվում են գրադարանի էլեկտրոնային պաշարները: Մասնաճյուղում առցանց կրթության վերաբերյալ 2019-20 ուստարվա ուսանողական առցանց հարցմանը մասնակցած 285 ուսանողների **39%-ը** նշել է, որ հիմնականում բավարարված է էլեկտրոնային գրադարանի պաշարներից, **42,7%-ը`** բավարարված է մասամբ, իսկ **18,1%-ին`** գրադարանի պաշարները չեն բավարարել:

Նմանատիպ հարցմանը մասնակցած մասնաճյուղի 93 դասախոսների **46,2%-ը** նշել են, որ մասնաճյուղի էլեկտրոնային գրադարանի պաշարներն առցանց ուսուցման պայմաններում մասամբ են բավարարում, իսկ **11,8%-ը** գտել են, որ չեն բավարարում:

Չի ստեղծվել «սովորող-համալսարան» վիրտուալ տիրույթ:

Ռազմավարական **6-րդ «Որակյալ ծառայություններ» նպատակի** գործողություններն ուղղված են եղել ուսանողական օժանդակ ծառայությունները զարգացնելուն, ուսանողական կազմակերպությունների աշխատանքները խթանելուն: Այս ուղղությամբ գործընթացներ են իրականացվել հաշվետու ժամանակահատվածի համար պլանավորված **14** գործողություններից **9-ի (64%-ի)** շրջանակներում:

Նախ նշեմ, որ 2019/20 ուստարում մասնաճյուղում բակալավրի կրթական ծրագրերով առկա և հեռակա ուսուցման համակարգերում ուսանել են 1307 ուսանող (նախորդ ուստարում` 1355): Նրանցից 1156-ը սովորել է վճարովի համակարգում, իսկ 118 ուսանող օգտվել է

պետության կողմից ուսման վարձի լրիվ փոխհատուցման (ուսանողական նպաստի ձևով) իրավունքից: 110 ուսանողների հատկացվել են պետական և ներքուհական կրթաթոշակներ, որոնցից 7 ուսանող ստացել է անվանական կրթաթոշակ: 2019/20 ուստարում ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցումից օգտվել է 250 ուսանող, այդ թվում՝ 76-ը առկա ուսուցման համակարգում:

2019/20 ուստարում երկլեզու (հայերեն և անգլերեն) հավելվածով դիպլոմներ են հանձնվել մասնաճյուղի 348 շրջանավարտի, այդ թվում 166-ը՝ առկա ուսուցմամբ: Գերազանցության դիպլոմ է ստացել առկա ուսուցմամբ 26 շրջանավարտ:

Հաշվետու ուստարում մասնաճյուղը ձեռքբերումներ ունի նաև իրականացվող ծառայությունների գծով:

1. Հաշվետու ուստարում 5 կրթական ծրագրերով մասնաճյուղում իրականացվել են մանկավարժի որակավորման լրացուցիչ դասընթացներ, որին մասնակցել են 1-ից 4-րդ կուրսերի 101 ուսանողներ, նրանցից 32-ը հաջողությամբ ավարտել են և ստացել մանկավարժի որակավորում (**ՌԾ, գործ. 6.1.2**):

2. Մասնաճյուղի շրջանավարտների ապագա գործունեությունը, նրանց հաջողությունները, մշտապես գտնվում են մասնաճյուղի ուշադրության կենտրոնում: Մասնաճյուղը վարում է շրջանավարտների տվյալների բազա, որում կարևորվում է նրանց զբաղվածությունը, առավել ևս նրանց մասնագիտական գործունեությունը: Բազան օգնում է մասնաճյուղին արտաքին շահակիցների հետ համագործակցության շրջանակներում աջակցել շրջանավարտներին ապագա կարիերայի հարցում: Միայն 2019/20 ուստարում արտաքին կապերի բաժինը շրջանավարտներին տրամադրել է տեղեկատվություն 62 թափուր հաստիքների մասին: Դրանցից 43-ը հաստիքներ են դպրոցների «Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիաներում, 19-ը՝ բանկերում, ապահո-վագրական ընկերություններում, հյուրատներում, գովազդային գործակալությունում, հաշվապահական գրասենյակում և այլն: Արտաքին շահակիցների հետ համագործակցության շնորհիվ 23 շրջանավարտներ հաջողությամբ հաղթահարել են մրցույթները և ընդունվել աշխատանքի: Հարկ է նշել, որ երկրի տնտեսության համար ծանր համավարակային պայմաններում մասնաճյուղը հեռավար շարունակել է համագործակցությունն իր շահակիցների հետ (**ՌԾ, խնդիր 6.1**):

3. 2019/20 ուստարում արտաքին կապերի բաժնի նախաձեռնությամբ իրականացվել են մի շարք համագործակցային ծրագրեր՝ շուրջ երկու տասնյակ դասընթացներ, հանդիպումներ, քննարկումներ, այցելություններ, որոնց նպատակն է եղել ուսանող-ներին ներգրավել մարզի հիմնախնդիրների, ուսանողների կարիքների, սոցիալական և տնտեսական խնդիրների ուսումնասիրմանը, հնարավորության դեպքում դրանց լուծմանը: Բաժինն ակտիվ համագործակցում է Տավուշի թեմի առաջնորդարանի հետ, որի աջակցությամբ և «Մաշտոց» հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ մասնաճյուղի 25 ուսանողների համար կատարվել է 100 հզ. դրամի չափով ուսման վարձի փոխհատուցում: Կազմակերպվել է հանդիպում մասնաճյուղի հաջողակ շրջանավարտների հետ: «Հեռանկարներ և նոր հնարավորություններ» ծրագրի շրջանակներում մասնաճյուղի 20 ուսանողներ հյուրընկալվել են Մայր բուհում: Իջևանի քաղաքապետարանում մասնաճյուղի «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» կրթական ծրագրի 4-րդ կուրսի ուսանողները մասնակցել են «Իջևան համայնքի մունիցիպալ կառավարման տեղեկատվական համակարգը USZ հիմքով» ծրագրին (**ՌԾ, գործ. 6.1.6, 6.2.2**):

4. Մասնաճյուղի ռազմավարական կարևոր խնդիրներից է արդյունավետ և նպատակային պրակտիկաների իրականացումը: Մասնաճյուղում պարբերաբար վերանայվում են

պրակտիկաների իրականացման ծրագրերը՝ դրանց առավելագույն չափով կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքներին ուղղորդելու, ուսանողների գործնական հմտությունների, մասնագիտական, ստեղծագործական և հետազոտական կարողությունների ձևավորմանը նպաստելու և նաև կուրսային և ավարտական աշխատանքների, այժմ նաև հետազոտական աշխատանքների կատարմանն արդյունավետ աջակցելու համար: Համավարակի պայմաններում 2019/20 ուստարվա երկրորդ կիսամյակի պրակտիկաների մի մասն իրականացվել է առցանց եղանակով՝ առաջ բերելով ևս մեկ անգամ ծրագրերը վերանայելու անհրաժեշտություն: 2019/20 ուստարում պրակտիկաների կազմակերպման համար մասնաձյուղը պետական և ոչ պետական տարբեր կազմակերպությունների և հիմնարկ-ձեռնարկությունների հետ ունեցել է ուսումնական, արտադրական և մանկավարժական պրակտիկաների իրականացման 34 պայմանագրեր, որոնցից 3-ը ձեռք են բերվել հաշվետու ուստարում (Իջևանի Ս.Մարգարյանի անվան թիվ 1 և Մ.Մարտիրոսյանի անվան թիվ 5 հիմնական դպրոցներ՝ մանկավարժական պրակտիկայի համար, «ՀԱՅԲԻԶՆԵՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ՝ արտադրական պրակտիկայի համար): Այդ պրակտիկաների արդյունավետ իրականացման համար մասնաձյուղը հատկացրել է շուրջ 668 հզ. դրամի ֆինանսական ռեսուրսներ:

5. Մասնաձյուղը մշտապես աջակցել է ուսանողական կառույցներին՝ ուսանողական գիտական ընկերությանը (ՈԻԳԸ) և ուսանողական խորհրդին (ՈԻԽ) իրենց բոլոր նախաձեռնություններում (**ՌԾ, գործ. 6.2.3**):

Հաշվետու ուստարում ՈԻԳԸ-ի նախաձեռնությամբ կազմակերպվել է մասնաձյուղի 25-ամյակին նվիրված «Անկախության առաջնեկը» հանրապետական գիտաժողովը, որին մասնակցել են ՀՀ 25 բուհերի 38 ուսանողներ (նրանց զեկուցումները տպագրվել են «Ակունք» գիտական հոդվածների ժողովածուի հերթական համարում), կազմակերպվել են սեմինար քննարկումներ, որին մասնակցել և ուսանողներին հետաքրքրող հարցերին պատասխանել են ոլորտի փորձագետներ: Մասնակցել և հաղթել են ՀՊՄՀ-ի ՈԻԽ-ի հիմնադրման 25-ամյակին նվիրված «12-ամյա կրթական համակարգն ապահովում է բարձրորակ կրթություն ՀՀ-ում» թեմայով բանավեճ-խաղում և ինտելեկտուալ խաղում: Պարբերաբար կազմակերպվել են «Ամենախելացին» ինտելեկտուալ խաղը՝ նաև առցանց տարբերակով, կանանց և տղամարդկանց շախմատի մասնաձյուղային առաջնություններ, կինոդիտումներ, մրցույթներ, խաղարկություններ և այլն (**ՌԾ, գործ. 6.2.3, 6.2.4**):

6. Մասնաձյուղի ուսանողական խորհուրդը պաշտպանում, հետևողականորեն բարձրաձայնում և լուծում է ուսանողների ուսումնական կարիքները: Նա իր ներկայացուցիչներն ունի մասնաձյուղի կառավարման բոլոր օղակներում և հարկ է նշել, որ նրանք ակտիվ մասնակցում են մասնաձյուղի ռազմավարական գործունեության իրականացման բոլոր ծրագրերին, իրենց միջոցառումներով ապահովում են մասնաձյուղի ուսանողների մշակութային և ուսումնական առօրյան (**ՌԾ, գործ. 6.1.4, 6.2.3**):

Հարկ է նշել, որ մասնաձյուղի ուսանողները բավականին հաջող մասնակցում են ԱՄՆ խաղաղության կորպուսի կողմից կազմակերպվող “Write On! Competition 2020” էսսեների միջազգային մրցույթին: 2019/20 ուստարում նույնպես «Անզլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտության ուսանողները մասնակցել են մրցույթին և մի քանի ուսանողներ զբաղեցրել են առաջին տեղեր: Իսկ «Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա» կրթական ծրագրի մեր ուսանողը ՀՀ պետական բուհերի 14 լավագույն ուսանողների հետ 2020թ. փետրվարին այցելել է Արաբական միացյալ Էմիրությունների մայրաքաղաք Աբու Դաբիի լավագույն համալսարաններից մեկը՝ Գիտության և տեխնոլոգիայի Խալիֆա համալսարան:

5. Համավարակի հետևանքով մասնաճյուղում հաշվետու ուստարվա 2-րդ կիսամյակի դասընթացները հիմնականում իրականացվել են առցանց: Այդ իրավիճակով պայմանավորված մասնաճյուղում առաջին անգամ ուսանողների և դասախոսների շրջանում իրականացվել է ուսումնասիրությունն առցանց կրթության տված հնարավորությունների և խնդիրների վերաբերյալ: Հարցումն անց է կացվել 2020թ. մայիս, հունիս ամիսներին, որին մասնակցել է մասնաճյուղի առկա ուսուցման 1-ից 3-րդ կուրսերի 289-ը (80%) և 10 ամբիոնների 93 դասախոս (63%-ը): Հարցման արդյունքները վկայել են, որ մասնաճյուղում հաջողվել է արդյունավետ իրականացնել առցանց ուսուցում, ապահովել գիտելիքի և մասնագիտական կարողությունների փոխանցում, ուսանողի ձեռքբերումների գնահատում և այլն: Հարցմանը մասնակցած բոլոր դասախոսները և ուսանողների գերակշիռ մասը՝ 84,4%-ը փաստել են, որ բավարարված են մասնաճյուղում առցանց ուսուցման կազմակերպումից (**ՌՄ, գործ. 6.1.1**):

6-րդ նպատակի իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղը չի իրականացրել գործողություններ հատուկ կարիք ունեցող ուսանողներին մատուցվող ծառայությունների ուղղությամբ:

Ռազմավարական ծրագրի 7-րդ «**Ընդունելության բազմազանեցում և համապատասխանություն» նպատակն ակնկալում է** զարգացնել ընդունելության մարքեթինգային գործընթացները, օպտիմալացնել ընդունելությունը և վարել այն տարածաշրջանի զարգացմանը և աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան-նեցնելու քաղաքականություն: Այստեղ կարևորվել են դպրոցներում շրջանավարտների հետ տարվող մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացները: Այս նպատակի իրականացման համար պլանավորված **14** գործություններից **9-ը (64%-ը)** կատարվել են:

Հաշվետու ուստարում գրանցվել է դիմորդների թվի աճ. մասնաճյուղի բակալավրի կրթական ծրագրով առկա ուսուցմամբ 12 մասնագիտությունների 13 կրթական ծրագրերով ընդունվել է 166 դիմորդ (նախորդ ուստարվա 76-ի փոխարեն), այդ թվում՝ 35-ը անվճար, 131-ը վճարովի, իսկ հեռակա ուսուցմամբ 8 կրթական ծրագրերով՝ 52 դիմորդ (նախորդ ուստարվա 40-ի փոխարեն): 38 դիմորդից 25-ը ընդունվել են մասնաճյուղի վերաբացված մագիստրատուրա:

1. Մասնաճյուղի դիմորդների շուրջ 97%-ը (336 դիմորդից 326-ը) Տավուշի մարզի դպրոցների շրջանավարտներն են: Ռազմավարական **7.1.5 և 7.1.7 գործողություններով** պայմանավորված և ընդունելության համակազմի պահպանման և ընդլայնման համար Մասնաճյուղը մշտապես ակտիվ համագործակցում է մարզի միջնակարգ և ավագ դպրոցների հետ: Պարբերաբար կազմակերպվում են այցելություններ ինչպես Տավուշի մարզի, այնպես էլ Գեղարքունիքի և Լոռու մարզերի դպրոցներ: Մասնաճյուղի ղեկավարության և պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներկայացուցիչները դաս-քննարկումներ են անցկացնում ավարտական դասարանների աշակերտների հետ, ներկայացնում են մասնաճյուղն ու իրականացվող կրթական ծրագրերը, մասնաճյուղի գիտական և ուսումնական առօրյան, նրա ձեռքբերումներն ու հեռանակարները:

2. Պարբերաբար մարզի բարձր դասարանների աշակերտներն այցելում են մասնաճյուղ, ծանոթանում նրա առօրյային, մասնակցում իրենց հետաքրքրող դասերին: Կատարվում են փոխադարձ այցելություններ, աշակերտների համար գործում են «Բաց դռներ»-ի օրեր, իրականացվում են բաց դասեր և օլիմպիադաներ: Ցավոք պետք է նշել, որ այս կայացած գործընթացը մասնաճյուղը կարողացավ արդյունավետ իրականացնել միայն ուսումնական

տարվա 1-ին կիսամյակում՝ այցելելով Տավուշի մարզի 41 հանրակրթական դպրոցներ (ՌԾ, գործ. 7.1.4):

3. Գործող մասնագիտությունների վերաբերյալ տեղեկատվության մատչելիությունն ապահովվում է տպագիր տարբեր գովազդային նյութերի միջոցով: Միայն հաշվետու ուստարում հանդիպումների ժամանակ դպրոցներին տրամադրվել են մասնաճյուղի վերաբերյալ 115 գովազդային պաստառներ, աշակերտներին տրամադրվել են 2020/21 ուստարվա ԵՂՀ Իջևանի մասնաճյուղի ընդունելության մասնագիտությունների և քննությունների ցանկը (ՌԾ, գործ. 7.1.5):

4. Մասնաճյուղն ակտիվորեն համագործակցում է մարզի բոլոր ավագ դպրոցների և քոլեջների հետ: 2020թ. հունվարին համագործակցության հուշագիր է ստորագրվել «Տավուշի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի միջև մարզի զբոսաշրջու-թյան, ՏՏ, ճշգրիտ ճարտարագիտության և գյուղատնտեսության ոլորտների մասնագետներ պատրաստելու և քոլեջի շրջանավարտներին շարունակական կրթության և աշխատանքի տեղավորման հարցերում աջակցելու համար (ՌԾ, գործ. 7.1.6): Միջին մասնագիտական պետական ուսումնական հաստատությունների հետ մասնաճյուղի ակտիվ համագործակցության շրջանակներում նրանց 17 շրջանավարտներ ընթացիկ ուստարում իրենց կրթությունը շարունակել են մասնաճյուղում՝ 7 մասնագիտությունների գծով:

5. Դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշմանն աջակցում է նաև մասնաճյուղի կայքը: Այն ունի դիմորդի բաժին, որտեղ տեղադրված է տեղեկատվություն ընդունելության մասնագիտությունների, վարձավճարների չափի, անհրաժեշտ փաստթղթերի մասին, տեղադրված են նաև տարբեր լեզուներով պատրաստված մասնաճյուղի գովազդային բուկլետները (ՌԾ, գործ. 7.1.2) :

6. Մասնաճյուղը պարբերաբար ուսումնասիրում է տարածաշրջանի աշխատա-շուկան և վերլուծելով դիմորդների հոսքն ու այդ ոլորտներում առկա խնդիրները մշտապես վերանայում է մասնաճյուղում իրականացվող կրթական ծրագրերի ցանկը: Դրա ապացույցն են 3 նոր կրթական ծրագրերը («Հոգեբանություն», «Ռուսաց լեզու և գրականություն», «Դեկորատիվ կիրառական արվեստ»), որոնցով ուսումնառությունն սկսվել է իրականացվել 2019/20 ուստարում: Հաշվետու ուստարում մասնաճյուղի կարևոր ձեռքբերումը նաև հեռակա ուսուցմամբ մագիստրոսական «Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա» կրթական ծրագրով 2020/21 ուստարուց կրթություն իրականացնելու թույլտվությունն էր լիցենզավորման վարչության կողմից: 2019/20 ուստարում սկսվել են նաև «Տնտեսական քաղաքականություն և իրավունք» առկա մագիստրոսական կրթական ծրագրի և «Մեխատրոնիկա և ռոբոտոտեխնիկա» առկա բակալավրական կրթական ծրագրի փաստաթղթերի պատրաստման և լիցենզավորման գործընթացները (ՌԾ, գործ. 7.2.1, 7.2.2) :

Այս նպատակի իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղը խնդիր ունի օտարերկրյա դիմորդների հավաքագրման գործընթացի կազմակերպման հետ (ՌԾ, խնդիր 7.3): Առայժմ մասնաճյուղը օտարերկրյա դիմորդներ չունի:

Անդրադառնալով ռազմավարական **8-րդ «Ֆինանսական կայունություն, արդյունավետ կառավարում» նպատակին նշեմ, որ** այս նպատակի 21 գործողությունների իրականացումը մասնաճյուղի համար պետք է ապահովի ֆինանսների կայուն և բազմազանեցված ներհոսք, կատարելագործի իրավական դաշտը և կառավարման համակարգը: Նշեմ, որ պլանավորված **21**

գործողություններից **18-ի (86%-ի)** շրջանակներում իրականացվել են բավականին գործընթացներ:

1. Մասնաճյուղը վարում է կայուն ֆինանսական և ռեսուրսախնայողության քաղաքականություն, աշխատավարձերը վճարվում են առանց ուշացումների, առցանց ուսումնառությունն իր հերթին ապահովել է որոշակի խնայողություն (ՌԾ, գործ. 8.2.2):

2. Ֆինանսների հոսքեր ապահովվել է 2019 թվականին ներդրված ավանդների գծով՝ այն ավելացնելով 270 մլն-ով: Որոշ հոսքեր եղել են բարելավված տպագրական աշխատանքներից (505 հզ.դրամ) (ՌԾ, գործ. 8.1.3):

3. Հաշվետու ժամանակահատվածում մասնաճյուղում կատարվել է կազմակերպական կառուցվածքի փոփոխություն (ստեղծվել է կրթական բարեփոխումների և դասախոսների վերապատրաստման բաժինը, «Տավուշ» հետազոտական կենտրոնը), վերանայվել է հաստիքացուցակը (ՌԾ, գործ. 8.3.1):

4. Համալսարանական գործընթացների թափանցիկության և կոռուպցիոն ռիսկերը նվազեցնելու համար մշակվել են «Էթիկայի կանոնագիրք» և նոր «Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղի հակակոռուպցիոն ծրագիր»-ը (ՌԾ, գործ. 8.4.1, 8.4.2):

Մեր ձեռքբերումներից են 2 միջազգային դրամաշնորհային ծրագրերի մասնաճյուղի մասնակցությունը 2020թ.

- «Նորարարական տուրիզմի և տեխնոլոգիաների զարգացում Հայաստանի համար» Եվրոմիության երկամյա ծրագիրը, որը ֆինանսավորվում է Գերմանական Դաշնության GIZ կազմակերպության կողմից և իրականացվում է «Տավուշի տուրիզմի զարգացման գործակալության» հետ համատեղ,
- «EU4Youth – Սոցիալական ձեռներեցության էկոհամակարգի զարգացում՝ սահմանային գյուղերում կանաչ առաջընթացի համար» Եվրոմիության կողմից ֆինանսավորվող եռամյա ծրագիրը, որի շրջանակներում մասնաճյուղում կստեղծվի Գյուղական Նորարարական Գիտելիքի Հանգույց (Հաբ):

Այս նպատակի իրականացման շրջանակներում մասնաճյուղն ունի մի շարք բացթողումներ կապված պետական ֆինանսավորման ծավալների նվազման հետ, ԵՊՀ գիտակրթական ծրագրերին, շրջանավարտների հետ համագործակցության շրջանակներում դեռևս չունենք ֆինանսական կամ նյութական աջակցության ծրագրեր (ՌԾ, գործ. 8.1.1, 8.1.2, 8.1.4):

Ֆինանսական կայուն մուտքեր ապահովելու համար պետք է մշակել և իրականացնել տարբեր բիզնես ծրագրեր, կազմակերպել բազմազան լրացուցիչ վճարովի ծառայություններ՝ այս ուղղությամբ առաջընթացի ակնկալիքներ ունենք հիմնադրվող Նորարարական Գիտելիքի Հանգույցի աշխատանքից (ՌԾ, գործ. 8.1.5):

Անդրադարձ չի կատարվել ԵՊՀ ԻՄ-ում ներքին աուդիտի համակարգին և նրա իրականացմանը (ՌԾ, գործ. 8.3.4):

Եվ վերջին՝ **9-րդ «Միջազգայնացում և գործակցություն»** նպատակի իրականացումը մասնաճյուղի ամենադժվար խնդիրներից է: Այս նպատակի 11 գործողություններից մասամբ իրականացվել են **4-ը (36%)**: Այսինքն, խնդիր ունենք ապահովելու մասնաճյուղի միջազգայնացումը ինստիտուցիոնալ և ծրագրային մակարդակներում:

Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել են մասնաճյուղի միջազգայնացմանը նպաստող որոշ գործընթացներ:

1. Մասնաճյուղի կայքէջը գործում է եռալեզու տարբերակով (ոչ ամբողջությամբ):

2. Իրականացվել են դասախոսների օտար լեզվի իմացության մակարդակի բարձրացման դասընթացներ. ուսանողների համար գործում են անգլերենի և ֆրանսերենի ուսուցման կենտրոնները, «Ռուսաց լեզվի և մշակույթի կենտրոնը»:

3. 2020թ. փետրվարին մասնաճյուղը համագործակցության պայմանագիր է կնքել «Փրոջեքթ հարմոնի» հայկական մասնաճյուղի հետ, որի շնորհիվ մասնաճյուղում ստեղծվել է **«Ամերիկյան գրադարան և դասընթացի կենտրոն»**, որում հաշվետու ուստարում կազմակերպվել են անգլերեն լեզվի և այլ դասընթացներ պատանիների, երիտասարդների և դասախոսների համար:

4. «Ֆինանսներ» կրթական ծրագրում շարունակվել է իրականացվել կամընտրական մեկ օտարալեզու մոդուլ (գործավարություն՝ ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն),

5. Մասնաճյուղն ակտիվ համագործակցում է Ֆրանսիայի Վալանս քաղաքի Մաեստրիս համալսարանի հետ՝ ուսանողների փոխանակության ծրագրի շրջանակներում: Հաշվետու ուստարում համավարակի հետևանքով չի կայացել մասնաճյուղի ուսանողների ամենամյա այցը համալսարան:

6. Մասնաճյուղը համագործակցում է նաև «Ֆրանս-հայկական ասոցիացիայի» հետ՝ ուսանողական կրթաթոշակների ուղղությամբ. կրթաթոշակներ են հանձնվել «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի ընտրված ուսանողներին:

Պետք է փաստել, որ բուհի միջազգայնացման համար անհրաժեշտ են ավելի արդյունավետ և ակտիվ գործողություններ:

Մեր մոտակա գործողությունները պետք է ուղղված լինեն 2016-20թ. ռազմավարական պլանի նպատակների և խնդիրները չիրականացման պատճառների խորը վերլուծությանը, նոր և ավելի իրատեսական նպատակների և մոտակա խնդիրների սահմանմանը: